

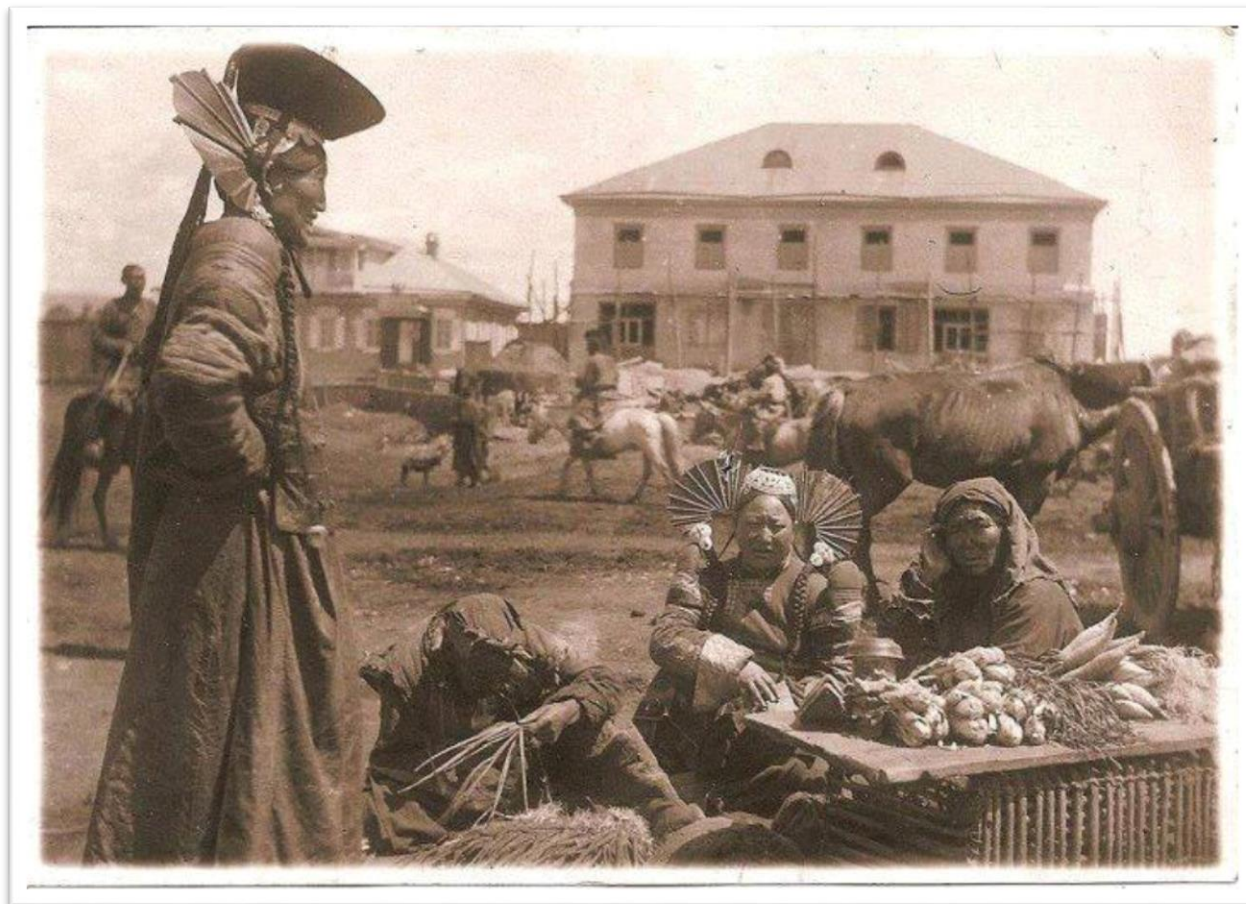
**Дүрслэх урлагийн музейн
зөөлөн эдлэлийн сан
хөмрөгийн хадгалалт
хамгаалалт**

**ДҮРСЛЭХ УРЛАГИЙН
МУЗЕЙН ТОВЧ ТҮҮХ
(1966-2013)**

Их Хүрээний худалдааны захын зүүн хэсэг “Махан дов”-ын хажуухантай 1911? онд хоёр давхар байшинг орос худалдаачин Гудвинцал бариулсан нь тэр үеийн том барилгын нэг байжээ.

Гамингийн үед уг байшинд хятадын Хао-Бу-Я хэмээх банк нээгдэж, цаасан мөнгө гаргаж байсан аж.

1921 онд Нийслэл Хүрээг чөлөөлсөн улаан арми энэхүү барилгад буудаллан, комендантаа байрлуулсаны зэрэгцээ цэрэг эмээл хазаар, тоног хэрэгслэл, савхин гутал зэргийг хийх, сэлбэж засах үйлдвэр ажиллуулжээ.

Дараа нь Аж ахуйн яам, Харилцан туслалцах хоршооны ерөнхий хороо орж, доод давхарт нь хивс нэхэх жижиг цех ажиллаж байв.

1930 онд уг байшинг өргөтгөн, Харилцан туслалцах хоршооны төв дэлгүүр болгосон нь “Өндөр хоршоо” хэмээн алдаршжээ. Өндөр хоршооны зүүн хэсэгт нь худалдааны сургуулийн анхны үүсвэр болох дансны ажилтны курсыг нээж, хичээллүүлж байжээ.

1954 онд тус дэлгүүрийн барилгын дотор талыг өөрчлөн худалдааны том танхимууд болгон засаж тохижуулсан байна. 1961 онд Өндөр хоршоо буюу Улсын их дэлгүүр шинэ байранд орсоны дараа номын худалдааны газар болж, улмаар урчуудын эвлэлийн үзэсгэлэнгийн танхим ажиллаж эхэлсэн нь музей болох анхны алхам нь болжээ.

1965 оны 3 сарын 31-д Дүрслэх урлагийн музей байгуулах тухай Сайд нарын Зөвлөлийн 87-р тогтоол гарсан.

1965 оны 4 сарын 15-ны өдөр Соёлын яамны сайдын 37-р тушаал гарсан

1966 оны 7 сарын 23-нд анхны үзэгчдээ хүлээн авсан

1995 онд Г.Занабазарын нэрэмжит болсон.

Музей анх 26 хүний бүрэлдэхүүнтэй 50,000 төгрөгийн жилийн төсөвтэйгээр жилдээ **30** гаруй мянган үзэгчдэд үйлчилж байжээ.

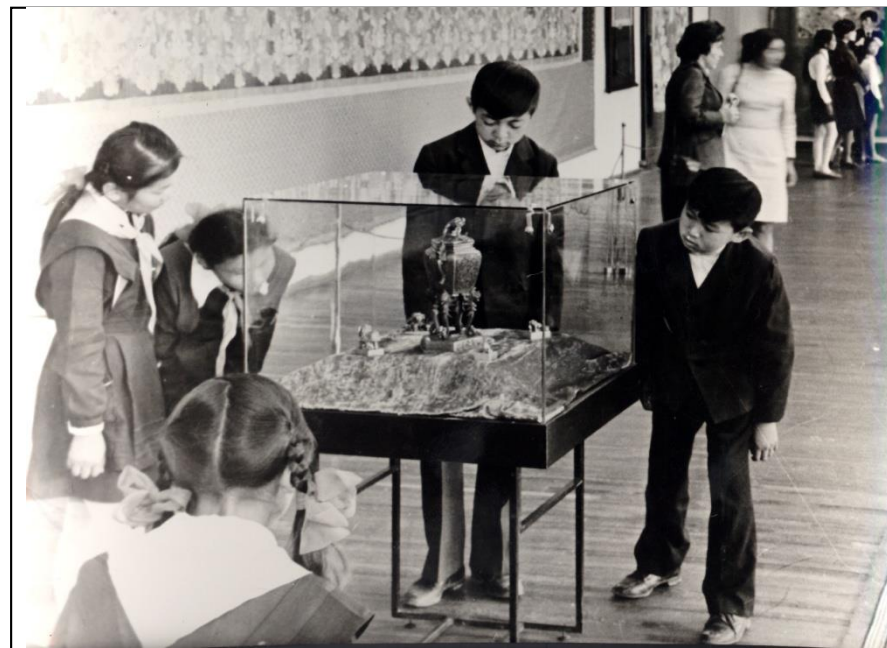
Музейн нэгдүгээр давхарт орчин үеийн 250 гаруй бүтээл, хоёрдугаар давхарт эртний үеийн 100 гаруй бүтээлтэй, үйл ажиллагаагаа эхэлсэн ба анхны даргаар Б.Арилдий, урлаг судлаачаар Л.Сономцэрэн, сан хөмрөгчөөр н.Пүрэвжав, тайлбарлагчаар н.Сэнгэцохио (УГЗ), н.Дашням нар томилогдон ажиллаж байжээ.

Музейн дэргэдэх Үзмэр худалдан авах анхны комисст тус музейн урлагийн тасгийн дарга Н.Даваажав, сан хөмрөгийн эрхлэгч Пүрэвжав, урлаг судлаач Л.Сономцэрэн нараас гадна зураач А.Сэнгэцохио (УГЗ), барималч Н.Жамбаа (УГЗ) нарын бүрэлдэхүүнтэй ажиллаж, цугларсан үзмэр, эд зүйлийг хэлэлцэн, музейн сан хөмрөгт авах, эсэх тухай асуудлыг шийдвэрлэж байсан.

Уг комисст музейн ажилтнуудаас гадна зураач, уран бүтээлч, соёлын ажлын мэргэжилтнүүдийг гаднаас оруулж байсан нь үзмэр, эд зүйлийг урлаг, уран сайхны талаас бодитой үнэлэхэд чухал ач холбогдолтой байлаа.

**Музейн орчин үеийн бүтээл бүхий
нэгдүгээр давхар буюу одоогийн
үзэсгэлэнгийн танхим**

**Эртний урлаг дэлгэсэн хоёрдугаар
танхим буюу одоогийн зээгт наамлын
танхим**

Орчин үеийн бүтээлүүдийг Монголын Урчуудын Эвлэлийн Хороо эрхлэн зохион байгуулж, тухайн үеийн зураач, уран бүтээлчдийн бүтээлээс сонголт хийж, харин эртний урлагийн бүтээлүүдийг тухайн үеийн нэрээр Улсын төв музей, Сүм музей, Шашны түүхийн музей, Эрдэнэ зуу зэрэг музейнүүдээс дээд байгууллагын шийдвэрээр шилжүүлэн авч, анхны үндсэн сан хөмрөгөө бүрдүүлсэн.

Музейн анхны гадаад үзмэр нь 1968 онд БНХАУ-ын үзэсгэлэнгээс 194 үзмэрийг, 1969 оны 3 дугаар сард БНЭУ-ын гар урлалын үзэсгэлэнгээс 76 үзмэрийг шилжүүлгээр авснаар гадаад урлагийн сан хөмрөгийн эхлэл нь тавигдсан аж.

Музейн үзмэрийн тоо жилээс жилд баяжигдсаар 1989 онд урлагийн музейгээс орчин үеийн хэсэг нь “Уран зургийн галерей” нэртэйгээр тус музейгээс бие даан тусгаарлагдсан. Одоо Дүрслэх урлагийн музейн нь нэн эртний үеэс ХХ зууны эхэн үе хүртлэх Монгол зураач, урчуудын сор бүтээлүүдийг дэглэн үзүүлдэг.

Одоо тус музей 11 үзүүллэгийн танхим, 6 сан хөмрөгт нэгж үзмэрийг хадгалан, хамгаалж, үзэгч олонд дэлгэн үзүүлж байна.

Музейн анхны үеийн хамт олон

САН ХӨМРӨГИЙН АЖИЛТНЫ ХЭСЭГ

Зөөлөн эдлэлийн 3 сан хөмрөг, хатуу эдлэлийн 2 сан хөмрөг, гадаад урлагийн 1 сан хөмрөгт дараах ажилтангууд ажиллаж байна.

Т.Энхжаргал - Нарийн бичгийн даргаар 2007 онд орж 3 сарын дараа БМСанчаар

Д.Уранчимэг - Сан хөмрөгчөөр 2007 оноос

Г.Лхагвадулам – 1995 оноос Эша, 2006 оноос сан хөмрөгчөөр

Б.Даваасамбуу – 2000 оноос зураач-мужаан, 2006 оноос сэргээн засварлагчаар тус тус ажиллаж байна.

САН ХӨМРӨГИЙН 2008 ОНЫ УЛСЫН ТООЛЛОГООС ӨМНӨХ БА ДАРААХ БАЙДАЛ

Тооллогын өмнөх байдал

Тооллогын дараах байдал

Тооллогын өмнөх байдал

Тооллогын дараах байдал

Тооллогын дараах байдал

Тооллогын өмнөх байдал

Сан хөмрөгийн шороо, тоос

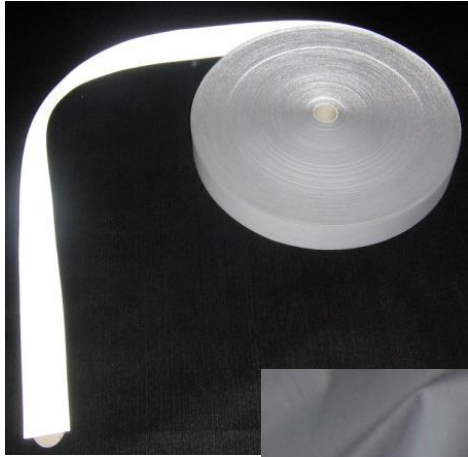

ТААЗ БҮРСЭН НЬ

Сан хөмрөгт авсан эд зүйлүүд

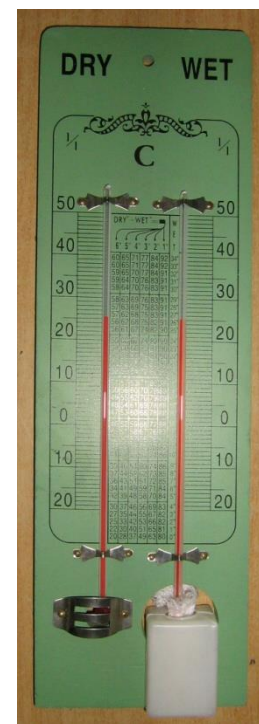
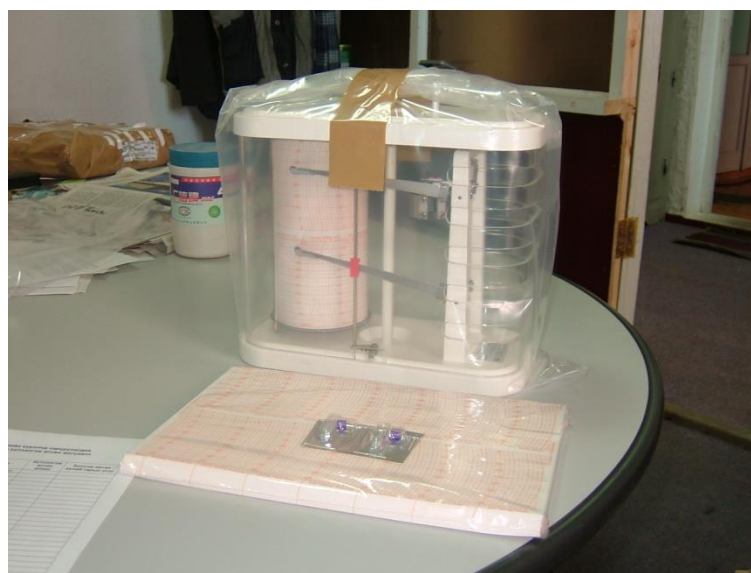

Сан хөмрөгийн хэмжих багаж

Сан хөмрөгийн
дохиолол ба бусад
тоног төхөөрөмж

Сан хөмрөг дэх үзмэрийн хадгалалт хамгаалалтын хэрэгсэл

Хүчилгүй цаас нь жийрэг, хавчуурга, ивээс, боолтонд хэрэглэнэ. Хольцтой учир илүү нягтшилтай, хольцгүй дан цааснаас илүү чанартай.

Хүчилгүй хатуу цаасан хайрцаг үзмэрийг аливаа эрсдэлээс анхан шатаар найдвартай хамгаалах үүрэгтэй.

Хөөсөнцөр нь хэврэг эд зүйлсийг хадгалахад болон тухайн зүйлд тохируулан нүхлэж тааруулахад хялбар, жингийн хувьд хөнгөн тул тээвэрлэлтэнд зориулсан баглаа боолт хийхэд нэн тохиромжтой.

Зөөлөн 100 %-ийн цэвэр, цайруулагчгүй, цардуулгүй хөвөн даавуу нь бүх төрлийн материалаар бүтээгдсэн эд зүйлсийг ороох ба бооход зориулалттай.

Зөөлөн 100 %-ийн цэвэр, цайруулагчгүй, цардуулгүй хөвөн даавуун уяаг бүх төрлийн бүч, холбоос, бэхэлгээнд хэрэглэнэ.

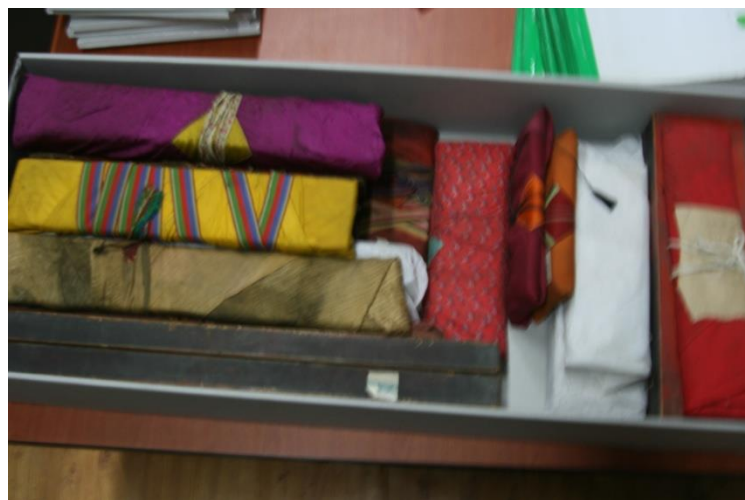
2012-2013 оны тооллогын үед хийгдсэн зарим хадгалалт хамгаалалтын талаар

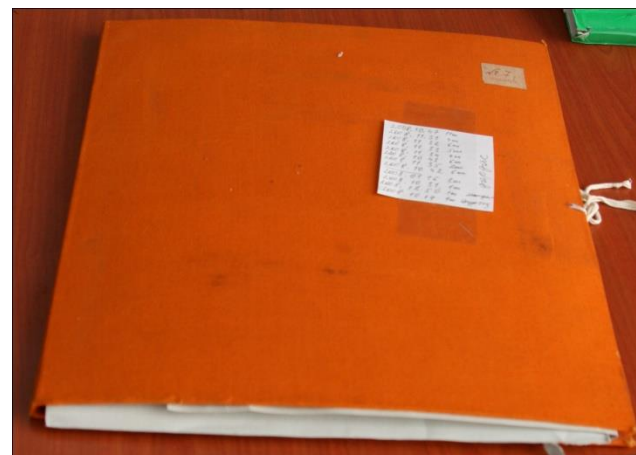
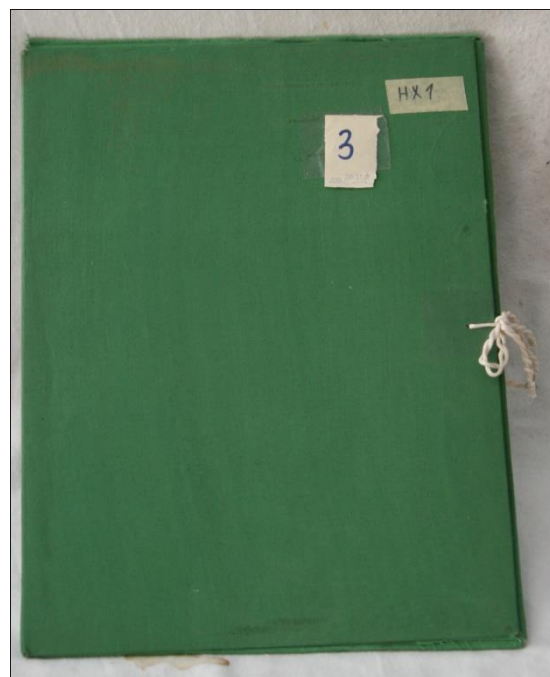

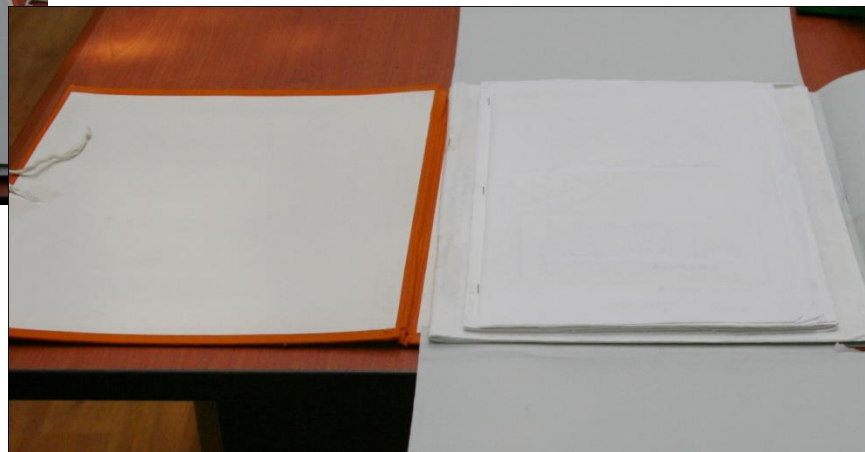

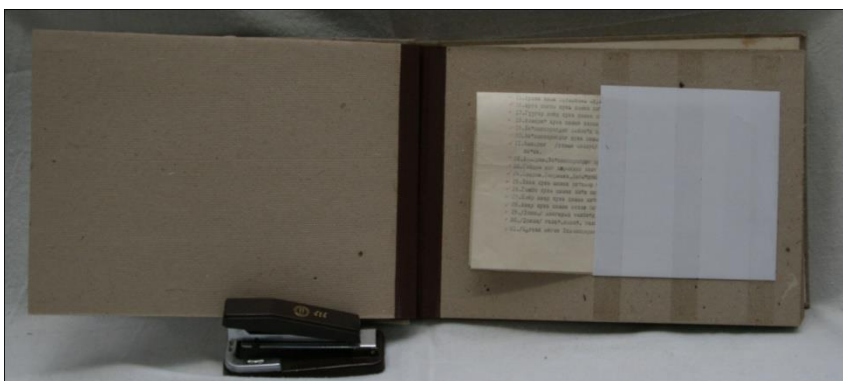

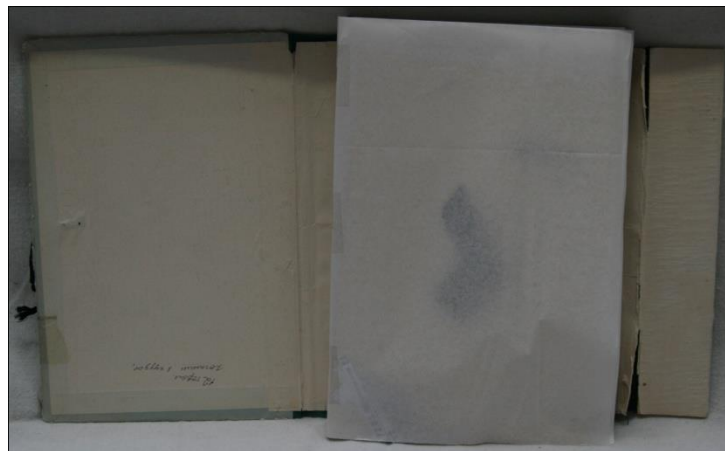

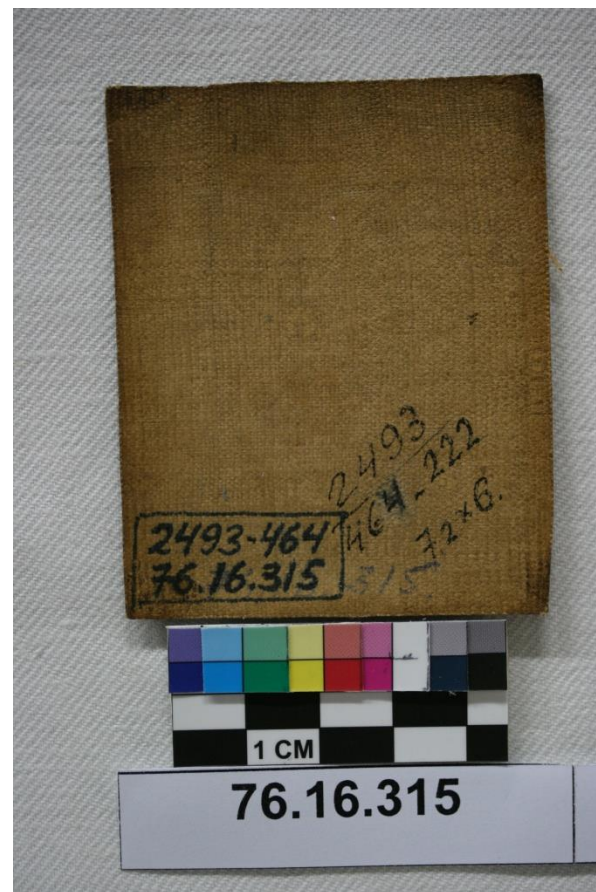
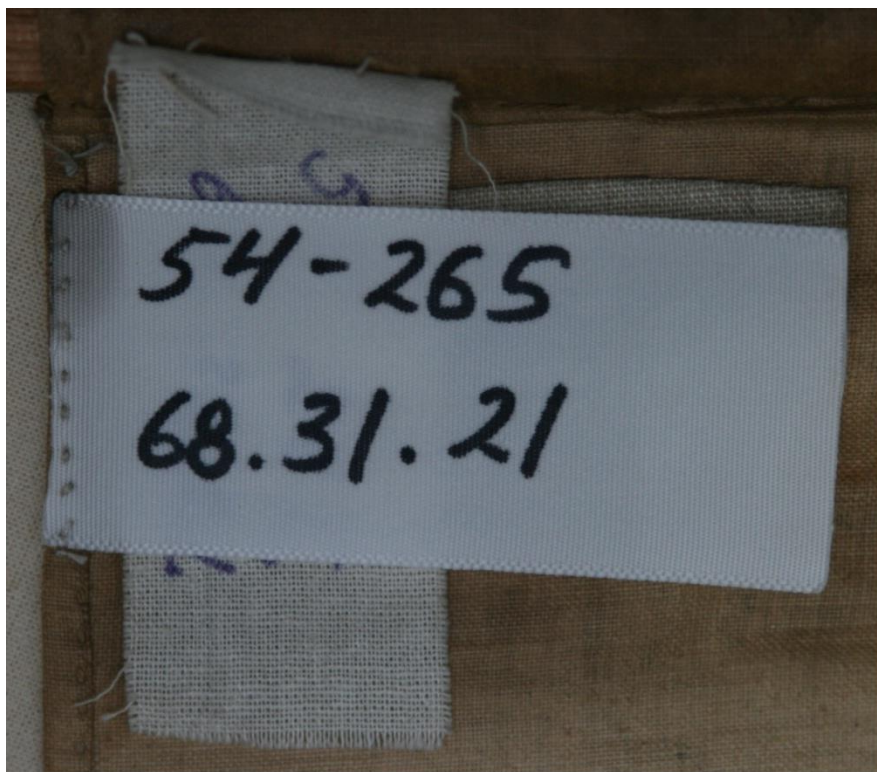
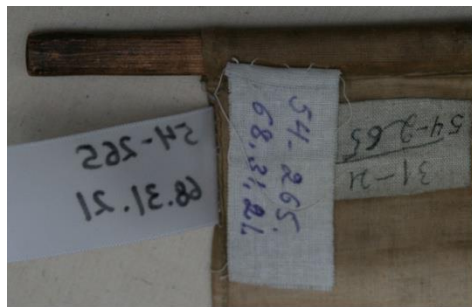
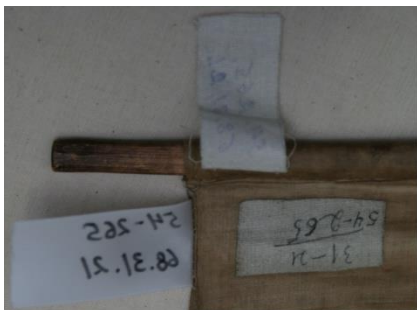

2012.12.28 2012.12.27

Үзмэрийн нэр:	2012 Зонгоо Т	Бүтээсэн:	
Хувийн №:		Бүртгэлийн дэс:	2191
Хуучин хувийн №	76.16.1629.2	Иж, хос, саланги:	
Дансны №:	623-612-501	Тоо ширхэг:	3
Ерөнхий хэмжээ №:	ӨН-3,5см, Ү-2,9см ӨР-0,9см	Жин /гр/:	-1ц 9,4гр. 3ц - 26,5гр.
Бусад хэмжээ /см/:			
Материал:	шалау чусгуур		
Байршил:	СХ-707	14.18 Т-1	ccc

2012.12.10 2012.12.11

2012.12.07

БӨС ДААВУУНЫ ЭД ЗҮЙЛИЙН ХАДГАЛАЛТ,ХАМГААЛАЛТ сургалт

Монгол Улсад ЮНЕСКО-гийн “Музейн хөгжлийг дэмжих төсөл”-ийн хүрээнд:

ЮНЕСКО, Соёлын Өвийг хадгалж хамгаалах Олон Улсын судалгааны төвтэй хамтран 2007 оны 3 сарын 19-с 4 сарын 6 хүртэл “Музейн бөс даавуун эд зүйлийн хадгалалт, хамгаалалт” сургалтыг гадаадын сургагч багш нарын хамт

ЮНЕСКО-гийн Монголыг Үндэсний комиссын дэмжлэгтэйгээр ЗнДУМузей, Соёл Урлагийн хороотой хамтран 2010 оны 1 сарын 27-29 хүртэл “Музейн бөс даавуун эд зүйлийн хадгалалт, хамгаалалт” сургалтыг монгол сургагч багш нарын хамт тус тус зохион байгуулсан.

**Анхаарал тавьсанд
баярлалаа**